
NOTAT

Til:	Udenrigspolitisk Nævn	J.nr.:	400.E.13.Cuba.
CC:		Bilag:	1
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	7. juni 2006
Emne:	Dagsordenspunkt om Cuba på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne relationer) den 12.-13. juni 2006		

Cuba behandles på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne relationer) den 12.-13. juni 2006. Rådet vil skulle (1) gennemføre en årlig evaluering af den Fælles Holdning vedrørende Cuba af 1996 samt (2) eventuelt vurdere om situationen i landet i øvrigt tilsiger justeringer i EU's nuværende politik i forhold til Cuba. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

EU vedtog den 2. december 1996 en Fælles Holdning vedrørende forholdet til Cuba (CFSP/697/96), der tilskynder til en overgang til pluralistisk demokrati og til respekt for menneskerettighederne og de fundamentale frihedsrettigheder samt en bæredygtig genopretning og forbedring af den cubanske befolknings levemåde. Den Fælles Holdning blev efterfølgende bekræftet af Rådet hver sjette måned; fra december 2002 årligt.

Den 16. evaluering af den Fælles Holdning vil blive gennemført i forbindelse med rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne relationer) den 12.-13. juni 2006. Det er for indeværende forventningen, at der i EU-kredsen vil blive skabt enighed om at bekræfte gyldigheden af målsætningerne, der er stadfæstet heri.

I forbindelse med rådsmødet vil der også skulle tages stilling til en eventuel justering af EU's aktuelle politik i.f.t. Cuba. Den 5. juni 2003 indførte EU – bl.a. som reaktion på fængslingen af 75 dissidenter, der blev idømt hårde fængselsstraffe efter summariske retssager – en række særlige forholdsregler over for den cubanske regering. Disse omfattede bl.a. begrænsninger på EU-højniveaubesøg på Cuba og invitation til den fredelige opposition på Cuba til fejringen af EU's nationaldage i Havanna. Den cubanske regering reagerede siden ved bl.a. at afbryde udviklingssamarbejdet med EU og fastfryse relationerne til EU-ambassaderne i Havanna. På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne relationer) den 13.-14. juni 2005 blev det besluttet at suspendere disse særlige forholdsregler, men samtidig også intensivere EU's kontakter til den fredelige opposition på Cuba. Det blev endvidere besluttet at revurdere politikken i juni 2006, d.v.s. i forbindelse med den regelmæssige evaluering af den Fælles Holdning.

Formålet med justeringen af EU-linien har været at genetablere en kritisk dialog med den cubanske regering med henblik på mere effektivt at fremme EU's overordnede målsætninger. Denne ændrede linie blev støttet af den danske regering. Det var bl.a. håbet, at en gradvis normalisering af relationerne til den cubanske regering, der også vil tillade genetableringen af en kritisk dialog om menneskerettighedsspørgsmål, kunne bruges som løftestang for konkrete menneskerettighedsforbedringer.

Suspensionen af 2003-forholdsreglerne har ført til en delvis normalisering af de diplomatiske relationer mellem EU-landene og Cuba. Omvendt har det ikke hidtil vist sig muligt at etablere en formaliseret politisk dialog mellem EU og Cuba, ligesom udviklingssamarbejdet på cubansk foranledning fortsat er afbrudt. Enkelte EU-lande finder, at de cubanske myndigheder fortsat de facto forhindrer dem i at opretholde normale diplomatiske forbindelser.

Menneskerettighedsforholdene på Cuba vurderes at være blevet forværret siden den seneste evaluering af den Fælles Holdning i juni 2005. Antallet af politiske fanger rapporteres øget, ligesom langt størstedelen (60) af de i marts 2003 75 fængslede dissidenter fortsat er tilbageholdt. EU rapporterer peger på tiltagende systematisk chikane og intimidering af den fredelige opposition, hvis repræsentanter normalt også nægtes udrejsetilladelse. Hertil kommer bl.a. nylige ændringer i cubansk strafferet, som betyder at cubanske borgere nu kan tilbageholdes på grund af "tilbøjelighed til at begå forbrydelser". Hundreder af unge cubanere ansås at være blevet fængslet i de seneste måneder med hjemmel heri.

Endelig har den cubanske regering i de seneste måneder strammet grebet om den økonomiske sfære. Der er indført indskrænkninger i forhold til tidligere gennemførte liberaliserende økonomiske reformer og begrænsninger af privatsektorens aktiviteter.

Der er i EU en erkendelse af, at ændringen i politikken der blev iværksat fra 2005 ikke hidtil har ført til en forbedring af forholdene på Cuba eller alene kan fremme opnåelsen af målsætningerne i den Fælles Holdning. Dette afspejler imidlertid også, at EU's muligheder for at påvirke politikformuleringen og udviklingen på Cuba p.t. må anses for relativt begrænset. Det forekommer ikke desto mindre vigtigt, at EU fortsat målrettet arbejder for en forbedring af menneskerettighedssituationen og demokratiske reformer – også a.h.t. konsolideringen af demokratiske normer i den bredere regionale kontekst samt påvirkning af Cubas politikker på mellemlang sigt. Det bør bl.a. ske gennem opretholdelsen af kritiske dialoger med de cubanske myndigheder på forskellige niveauer og fortsat opbakning til den fredelige opposition på Cuba.

Udenrigsministeriet